

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINA

ZŠ VELKÉ POPOVICE

Platnost od: 1.2.2015

Ve Velkých Popovicích

Školní družina:

- Je přátelské území
- Je místo k odpočinku
- Je místo k rozvíjení zájmů a zálib
- Je místo plné nových kamarádů
- Je místo pro práci i poznání
- Je místo pro společnou hru
- Je místo pro hudební a pohybové aktivity
- Je místo pro realizaci spousty projektů
- Je místo pro povídání i naslouchání
- Je místo pro přátelství
- Je místo pro pomáhání si
- Je místo pro respektování druhých
- Je místo pro společné radosti
- Je místo pro zdravé soutěžení a soupeření
- Je místo, kde jsou aktivity založené na dobrovolnosti

Školní družina

- Není pokračováním školního vyučování
- Není pouhým hlídáním dětí
- Není místo pro zlobiče a neposluchy
- Není místo pro škarohlídy a mračouny
- Není místo pro
-
-
-

ŠVP pro ŠD je otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit.

1. Identifikace ŠD

- Adresa: Komenského 5, 251 69 Velké Popovice
- Počet oddělení: 7
- Ředitel školy: Mgr. Milan Čásenský
- Vedoucí vychovatelka: Jana Šmídová
- Hlavní vychovatelka: Zuzana Kynclová
- Vychovatelky :
 - Marie Štichová
 - Marie-Luisa Čelikovská
 - Martina Strnadová
 - Anna Žáková
 - Hana Pavlíková

- Tel: 323 664 121
- IČO: 75031540
- Zřizovatel: Obec Velké Popovice

2. Charakteristika ŠD

- 2.1. Školní družina je součástí ZŠ.
- 2.2. ŠD se nachází v budově školy u šaten pro první stupeň (vchod od obecního úřadu) a v pěti třídách ZŠ na dolní hlavní chodbě
- 2.3. ŠD navštěvují žáci prvního stupně, přednostně potom děti nejnižších ročníků
- 2.4. Kapacita ŠD je 175 dětí v 7 odděleních

3. Délka vzdělávání

- 3.1. Pravidelná činnost školní družiny začíná od začátku září (kromě dne slavnostního zahájení školního roku) do konce června. První týden o hlavních prázdninách (popř. první dva týdny-podle zájmu dětí) pořádá školní družina příměstský tábor.
- 3.2. Školní vzdělávací program družiny je sestaven na dobu tří let tak, aby byl v souladu se ŠVP ŠKOLA V POHODĚ ZŠ Velké Popovice. Pro žáky navštěvující školní družiny v 2. období základního vzdělávání (4. - 5. třída) je vytvořen individuální program odpovídající jejich potřebám.

4. Podmínky přijímání, průběh a ukončování vzdělávání v ŠD

- 4.1. Školní družina je určena pro žáky 1. stupně, přednostně pro děti nižších ročníků (1.-3.). Žáci 4. a 5. tříd jsou přijímáni do naplnění kapacity ŠD.
- 4.2. O přijetí rozhoduje ředitel školy (dle vyhlášky č. 74/2005 Sb.) na základě odevzdání řádně vyplněné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky, způsobu odchodu dítěte ze ŠD, i doba jeho uvolňování do zájmových kroužků. Zákonní zástupci žáků ze 4. nebo 5. tříd k přihlášce přiloží i písemnou žádost.
- 4.3. Jakékoliv změny je možno během roku provádět sdělením v Zápisníku školní družiny.
- 4.4. Docházka je pro přihlášené děti povinná. Žádosti o mimořádné uvolnění či uvolnění v jiný než nahlášený čas je možno provádět také sdělením v Zápisníku školní družiny.
- 4.5. Dítě může být přijato do ŠD v průběhu celého školního roku pokud to dovolí kapacita ŠD.
- 4.6. Ze závažných důvodů lze dítě během školního roku na základě písemných podkladů v Zápisníku školní družiny vyloučit dočasně na dobu až 14 dnů. Zákonní zástupci jsou vyrozuměni písemně ředitelstvem školy.
- 4.7. O ukončení docházky během školního roku z důvodu vážného porušení Vnitřního řádu školní družiny rozhoduje ředitel školy (dle vyhlášky č. 74/2005 Sb.) na podnět vedoucí vychovatelky ŠD.
- 4.8. Ukončit docházku lze i na základě písemné žádosti zákonných zástupců.
- 4.9. Zákonným zástupcům je vrácena poměrná část úplaty za vzdělávání ve školní družině (za započatý měsíc docházky se úplata nevrací).

5. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- 5.1. ŠD navštěvují i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní znevýhodnění, SPU, poruchy chování). Při tvůrčích činnostech ve ŠD mohou častěji vyniknout právě tito žáci.
- 5.2. Vychovatelky úzce spolupracují s třídními učitelkami, konzultují výchovné a vzdělávací metody. Nezbytná je také spolupráce se zákonnými zástupci.
- 5.3. Dle aktuálních možností lze při výchovných činnostech ŠD rozvíjet talent mimořádně nadaných dětí zadáváním doplňujících a rozšiřujících úkolů.

5.4. K dětem je samozřejmý individuální přístup vychovatelek respektující jejich potřeby.

6. Personální podmínky

- 6.1. Zájmově vzdělávací program v ŠD zajišťuje 7 vychovatelek.
- 6.2. Hlavní vychovatelka – Zuzana Kynclová se specializuje na hudební a pohybovou činnost, vedoucí ŠD – Jana Šmídová na činnosti výtvarné a pracovní.
- 6.3. Obě se dále vzdělávají v akreditovaných i neakreditovaných kurzech, programech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i samostudiu k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti v ŠD.
- 6.4. Obě připravují náměty pro činnost ostatních oddělení.
- 6.5. Ostatní vychovatelky si vybírají dle zájmu a programové nabídky.

7. Ekonomické podmínky

- 7.1. Poplatek za ŠD činí 200 Kč měsíčně. Je vybírán v hotovosti přímo v ŠD nebo lze platit na účet školy (viz. Pokyn ředitele školy...- příloha č. 2).
- 7.2. Tyto finanční prostředky jsou použity na nákup materiálu (výtvarné potřeby), hraček, her a stavebnic, sportovních potřeb, hudebních nástrojů nebo strojů a nástrojů k různým výtvarným technikám.

8. Materiální podmínky

- 8.1. Speciální místnosti pro ŠD jsou dvě. 1.oddělení ŠD využívá prostory v přízemí a 2. oddělení její 1. patro. Obě místnosti jsou vybaveny skřínkami s úložnými boxy a policemi, stoly a židlemi různých velikostí, dle požadavků pro správné sezení, (stoly a židle jsou už mírně opotřebované).
V horní místnosti je položen koberec, v dolní PVC.
Vybavení i materiální podmínky jsou v těchto odděleních vyhovující.
- 8.2. Ostatních 5 oddělení (v kmenových třídách na dolní chodbě) je hrami a hračkami vybaveno dle prostorových možností třídy (zapůjčení dalších her je možné v hlavní družině).
- 8.3. Další součástí školy (ŠD) je zahrádka, nově vybavena stolem s lavicemi, pískovištěm, kladinou (jezevčík), ruskými kuželkami.
- 8.4. Sportovní aktivity mohou probíhat na školním dvoře, dětském hřišti Radost nebo v pátek odpoledne ve školní tělocvičně.

9. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- 9.1. v ŠD se řídíme
 - BOZP ZŠ
 - Vnitřním řádem školní družiny
- 9.2. S Vnitřním řádem školní družiny, pravidly bezpečnosti-a chováním v ZŠ, ŠD, na školním dvoře, v tělocvičně, v dopravním provozu a při společných vycházkách jsou děti seznámeny ústně na začátku školního roku. Svoje poučení potvrzují podpisem. O poučení je veden záznam i v Přehledu VVP.

- 9.3. S Vnitřním řádem školní družiny a směrnicí o úplatě za vzdělávání ve školní družině jsou na začátku školního roku seznámeni i rodiče. Svůj souhlas potvrzují rovněž podpisem na vratném ústřižku.
- 9.4. Prostory ŠD jsou denně uklízeny, dle potřeby větrány.
- 9.5. V 1. oddělení i v kmenových třídách jsou umístěna umyvadla. WC je společné se ZŠ na hlavní chodbě a u jídelny (nelze zabezpečit dostatečný dozor)
- 9.6. Lékárnička pro první pomoc je ve sborovně 1. stupně
- 9.7. Vychovatelky jsou seznámeny se zdravotním stavem dětí (zápisní lístky).
- 9.8. Prostory ŠD vychovatelky kontrolují, vzniklé závady hlásí v kanceláři školy.

10. Výchovně vzdělávací cíle

- Rozvíjíme osobnost dítěte, jeho zdravé sebevědomí
- Umožňujeme odpočinkové a zájmové činnosti
- Učíme komunikovat, spolupracovat, respektovat se
- Učíme osvojovat si základní hodnoty, základy slušného chování
- Vytváříme podmínky a prostor pro odpočinek a relaxaci
- Podněcujeme děti k tvořivému myšlení
- Vychováváme k smysluplnému trávení volného času
- Bereme na zřetel různý věk, zájmy i zvláštnosti dětí
- Vedeme děti ke kladnému vztahu k přírodě, k ekologickému chápání
- Snažíme se vést děti k návykům dokončit započatý úkol
- Vedeme děti k toleranci a spolupráci s ostatními
- Učíme děti ohodnotit, ocenit i kritizovat svou práci, ale i práci ostatních
- Respektujeme se navzájem kluci – holky, národnostní menšiny
- Rozvíjíme praktické dovednosti dětí
- Učíme děti vztahu k vlastnoručně vytvořenému dílu
- Podporujeme osobní spokojenost a pohodu dítěte
- Vedeme děti ke kamarádství, komunikaci mezi sebou
- Nasloucháme dětem, povídáme si s nimi
- Připomínáme lidové tradice a zvyky
- Respektujeme potřeby dětí, podle jejich momentální nálady volíme zaměstnání – prioritní je pobyt venku (13:30 – 15:00)

11. Klíčové kompetence

11.1. Kompetence k učení :

Dítě se učí s chutí, započatou práci dokončí, vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané poznatky dává do souvislostí, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

11.2. Kompetence k řešení problémů :

Dítě si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, učí se problém pochopit, přemýšlí o příčinách, plánuje a promýšlí řešení, nachází shodné, podobné a odlišné znaky, hledá různé způsoby řešení problémů,

ověřuje prakticky správné řešení problémů, chápe že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně přichází s novým řešením, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní, svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí. Započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je při jejich překonávání houževnatý.

11.3. Komunikativní kompetence :

Dítě ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychů s vrstevníky i dospělými, dokáže promluvit na veřejnosti, účinně se zapojuje do diskuse, umí řešit konflikty, dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí, gestem i dalšími prostředky. Umí se v něm vyjádřit i písemně, naslouchá druhým. Komunikuje kultivovaně, využívá komunikační a informační prostředky, umí si z předkládaných informací vybírat.

11.4. Sociální a interpersonální kompetence :

Dítě se učí plánovat, řídit, organizovat a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je solidární. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své jednání a chování tak aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

11.5. Občanské kompetence :

Dítě si uvědomuje práva svá i druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu, a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých, chová se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní a společenské). Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa, etnika a sociální či profesní skupiny. Váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

11.6. Kompetence k trávení volného času :

Dítě umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné zátěže ze školního vyučování), umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

12. Činnosti v ŠD

- průběžné – spontánní aktivity, individuální klidové aktivity po obědě
aktivity při pobytu venku
- pravidelné – zájmové organizované aktivity (výtvarné, hudební, pohybové)
podle týdenního rozvrhu zaměstnání
- příležitostné – výjimečné nepravidelné akce – jarmarky, výlety, Čertí škola,
návštěva kina, čtvrtletní výtvarné domácí úkoly, vánoční
posezení s programem...
- odpočinkové – klidové činnosti – individuální hry, četba
aktivní činnosti – závodivé hry venku
- příprava na vyučování – psaní DÚ, didaktické hry
- táborové

Činnostmi v ŠD rozvíjíme vzdělávací oblast - ČLOVĚK A JEHO SVĚT –

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

13. Metody práce ve školní družině

- beseda, rozhovor, diskuze
- četba, dramatizace
- kresba, malba, enkaustická malba, mozaika, tisk, muchláž, frotáž, koláž...
- zpěv, tanec, doprovod písní
- soutěže, kvízy, doplňovačky
- pohybové a sportovní hry soutěže
- vycházky – okolí, les, dětské hřiště Radost
- sáňkování, bobování, hry na sněhu
- skupinová i samostatná práce

14. Časový plán činností

Program je založený na poznávání hrou, činnostech a prožitcích dětí. Činnosti jsou plánované, ale pracujeme i s nahodile vzniklými situacemi. Prioritní je pro nás pobyt venku- dětské hřiště Radost, školní dvůr, zahrádka, les. Vychovatelky si zpracovávají měsíční plány pro své oddělení tak, aby mohly lépe aplikovat požadavky konkrétní skupiny dětí.

Časový plán činností:

- je rozvržen do čtyř ročních období – podzim, zima, jaro, léto
- všechny výchovné složky se prolínají – společenskovední, přírodovědná, estetická, pracovní, sportovní, hudebně-pohybová

14.1. PODZIM - září, říjen, listopad

Podzimní čtvrtletní domácí družinový úkol (zadání, výstava, vyhodnocení)

oblast	konkrétní činnost
společenskovední	• seznamovací hry se spolužáky • orientace ve škole a v okolí školy • dětská etiketa • státní vlajka – státní svátek • podzimní státní svátky – sv. Václav, Den české státnosti – vznik ČR 1918, 17. Listopad 1939 a 1989 • tradice – sv. Martin, dušičky x Halloween • čteme – pohádky (Kosí bratři, Pinocchio, Radovanovy radovánky, Dětská etiketa, historické příběhy – vztahující se k výše uvedeným svátkům a tradicím, O pejskovi a kočičce jak slavili 28.října, Darebák David čaruje, Kamarádi duchové, Kaštánek
přírodovědná	• vycházky do okolí • rozeznávání a sběr hub ev. jiných přírodnin • změny v přírodě • třídíme odpad
estetická	• spontánní kresba • enkaustické malování • drak • státní vlajka – kresba • mísa s ovocem • podzimní skřítek
pracovní	• Maskot oddělení • Jezeček – koláž, frotáž • 3D jablíčko • podzimní strom – koláž, provázek, otisky listů • Pinocchio – papírová loutka • Jablko a hruška – vytrhávání z papíru • Veselý podzim – myška-vystřihování, výseky, razítko • Netopýr – papírový zápich

	• dlabání dýní • papírové posvícenské koláčky • výroba na vánoční jarmark aneb adventní setkání
sportovní	• „bojovka“ v lese s přírodovědnými úkoly • aktivity na dětském hřišti – běhání, skok přes lano, štafetové hry, míčové hry • uvolňovací hry v místnosti – cvičení na meditační hudbu
hudebně-pohybová	• Když sluníčko zazáří • Vodník • Škrhola • Mravenčí ukolébavka • Září • Máme doma obludu • Strašidýlko Emílek • Klouzky • Poslech CD – např. Svěrák a Uhlíř • Dramatizace – etiketa, vánoční příběh • Tanec – ztvárnění písně pohybem • Tanec – pohyb podle výukového DVD • Orffovy nástroje – doprovod k písním • Doprovod vychovatelky na kytaru nebo klávesy

14.2. ZIMA - prosinec, leden, únor

Zimní čertí škola – tematické hry, přenocování v družině

Zimní čtvrtletní domácí družinový úkol (zadání, výstava, vyhodnocení)

oblast	konkrétní činnost
společenskovední	• Etiketa – společenská hierarchie, pozdravy • předvánoční posezení s rodiči při čaji a cukroví s rodiči • nadílka dáreků od Ježíška v družině • zimní svátky, tradice – advent, Mikuláš a čerti, Barbora, Lucie, vánoční zvyky, Nový rok, tři králové • čteme – Z deníku kocoura Modroočka, Cesta moudrosti, Kouzelná lucerna, Zasněžené pohádky, O černé kočičce – pověry, Martínkova čítanka
přírodovědná	• vycházky do okolí • koloběh vody v přírodě + skupenství vody v přírodě závislé na teplotě okolí • krmení zvířátek v zimě – krmelce (rohlíky, mrkev apod....vhodná x nevhodná potrava do krmelce) • rozeznávání stop ve sněhu • změny v přírodě • Indiánská stezka – vyprávíme si s přírodou- fáze měsíce • třídíme odpad
estetická	• spontánní kresba

	• enkaustické malování • vánoční přání • dopis Ježíškovi • kreslíme bajky • Anděl – koláž, vodovky • Čert – kresba, vodovky • PF pro rodiče • Společné kresby – zimní městečko – práce na velký arch papíru ve skupinách
pracovní	• Mikuláš a čert – papírový zápich • Čert – papírová maska • Anděl – vystřížení a poskládání obrázku • Vánoční stromeček 3D • Vánoční recept – kartón, recept a přízdoby • Vánoční kapřík pro štěstí – vystřihování, lepení, mašle • stavba sněhuláka – dle počasí • Lyžař – práce s papírem • 3D mobil k zavěšení – sněhové mraky, výseky • Vyrábíme Valentinky
sportovní	• „bojovka“ v lese s přírodovědnými úkoly • aktivity na dětském hřišti – koulování dle počasí • sáňkování, bobování a jiné hry na sněhu • uvolňovací hry v místnosti – cvičení na meditační hudbu
hudebně-pohybová	• Mikuláš • Vánoční koledy • Bude zima bude mráz • Narozeninová • Rampouch • Prosinec • Maškarní plesy • Světové vánoce • Opakování známých písní • Dramatizace – etiketa, pohádky • Tanec – ztvárnění písně pohybem • Tanec – pohyb podle výukového DVD • Orffovy nástroje – doprovod k písním • Doprovod vychovatelek na kytaru nebo klávesy

14.3. LÉTO - červen

Letní čtvrtletní domácí družinový úkol (zadání, výstava, vyhodnocení)

oblast	konkrétní činnost
společenskovední	• Den dětí • Čtení – Prázdninová dobrodružství, pohádky o moři, Čarovný mlýnek aneb proč je mořská voda slaná

přírodovědná	• vycházky do okolí • změny v přírodě - studánky • třídíme odpad
estetická	• spontánní kresba • enkaustické malování • těšíme se na prázdniny • letní víla • lodě • kreslíme kamaráda • obrázky – zážitky ze školy v přírodě
pracovní	• pletení bužírek • gumičkování • mušličkový závěs
sportovní	• „bojovka“ v lese s přírodovědnými úkoly • aktivity na dětském hřišti – běhání, skok přes lano, štafetové hry, míčové hry • v případě horkého počasí – ochlazování sprchou na školním dvoře
hudebně-pohybová	• Skálo, skálo, skálo • Dupy, dupy, dup • Chválím Tě Země má • Dramatizace - etiketa • Tanec – ztvárnění písně pohybem • Tanec – pohyb podle výukového DVD • Orffovy nástroje – doprovod k písním • Doprovod vychovatelek na kytaru nebo klávesy

14.5. PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR - červenec

Cestujeme po kontinentech

dopolední program - výtvarné projekty na téma daného kontinentu

odpolední program - hry a soutěže (v lese, na školním dvoře)

oblast	konkrétní činnost
Společenskovední a přírodovědná	• čtení o kontinentu • Pohádky ze zemí • Poloha na Zeměkouli • Fauna • Flóra • Obyvatelstvo • Zajímavosti • vycházky do okolí – připravené úkoly zaměřené na daný kontinent
ekologická	• třídíme odpad
estetická	• malba na obličej • malování na plátno – akryl • focení – činnost, příroda

pracovní	• Cestovatelský deník • Rámečky na obrázky • Potisk triček • „Suvenýry z cesty“ – korále, závěsy, košíčky na tužky, rozvrhy hodin
sportovní	• „bojovka“ v lese s přírodovědnými úkoly zaměřenými na daný kontinent • Kolektivní hry v lese – celotýdenní soutěž • v případě horkého počasí – ochlazování sprchou na školním dvoře
hudebně-pohybová	• táborová píseň neboli hymna • závěrečné vystoupení pro rodiče – rozloučení s táborem za účasti rodičů + předání dárků a odměn

15. Evaluace

Vnitřní

- průběžné sebehodnocení práce vychovatelek
- hodnocení výchovné práce ŠD vedením školy
- hodnocení realizace ŠVP
- hodnocení spolupráce mezi vyučujícími 1. stupně a vychovatelkami ŠD na MS 1. stupně – 1x měsíčně

Vnější

- zpětná vazba ze získaných informací od rodičů a dětí
- hodnocení veřejnosti podle prezentace práce ŠD

16. Dokumentace

- zápisní lístky
- Přehled výchovně vzdělávací práce
- Docházkový sešit (ranní družina)
- měsíční plány činnosti pro jednotlivá oddělení
- vnitřní dokumenty – desky pro každé oddělení
 - denní docházka (+ čas odchodů domů)
 - týdenní seznam odchody domů
 - týdenní seznam kroužky
 - telefonní čísla rodičů
 - osoby oprávněné k vyzvedávání dětí
 - zdravotní omezení dětí

17. Přílohy

- 1) Vnitřní řád ŠD
- 2) Pokyn ředitele školy k poskytování úplaty za vzdělávání ve školní družině
- 3) Harmonogram spojování oddělení během odpoledne
- 4) Vzorový měsíční plán
- 5) Formuláře ŠD